

Identifiering och registrering av hästar

Sammanfattning

Jordbruksverket har på regeringens uppdrag gjort en kartläggning över nuvarande system för identifiering och registrering av hästar i relation till utfärdande av hästpass och framtida krav på hälsobedömning.

För närvarande registreras hästar och utfärdas pass av de avelsorganisationer och rasföreningar som är godkända av Jordbruksverket. Svenska Hästavelsförbundet (SH) registrerar och utfärdar pass för de hästar som inte tillhör en rasförening.

Konturdiagrammet är obligatoriskt i dag för att identifiera en häst. EU har beslutat om att unika livstidnummer ska användas för alla hästar som registreras. Chipmärkning och frysmärkning av hästar sker i vissa föreningar. Många föreningar kräver blodtypning eller DNA-analys för att få en säker härstamning.

Jordbruksverket föreslår obligatorisk chip- eller frysmärkning av alla föl födda fr.o.m. 2006 och av äldre hästar fr.o.m. 2012. Möjlighet till undantag måste finnas för vissa äldre hästar. I sådana fall krävs DNA-analys eller blodtypning. Ett sådant förslag kräver ev. både lag- och föreskriftsändringar.

För att öka livsmedelssäkerheten hos de hästar som ska slaktas krävs att vissa veterinärmedicinska behandlingar är införda i hästpasset och att passet kontrolleras på slakteriet. Livsmedelsverket har för avsikt att ställa krav på pass i samband med slakt av hästar.

Många hästar har ännu inte pass. Det behövs ökade informationsinsatser riktad till hästägarna så att de blir medvetna om att de är skyldiga att skaffa pass till sina hästar före år 2006.

Det är viktigt att det finns ett system för hur hästar ska avregistreras i samband med slakt, avlivning eller annat omhändertagande.

Idag sker ingen individrapportering inom djursjukdatasystemet när en häst har behandlats av veterinär. Diagnos och läkemedelsanvändning rapporteras endast för de djur som behandlats med karenstidsbelagda läkemedel. Det går för närvarande inte att använda djursjukdata för avkommeprövning eller uppföljning av hälsoläget inom hästhållningen. Jordbruksverket föreslår att hästar ska rapporteras individuellt när det blivit obligatoriskt med identitetsmärkning och pass.

I ett förordningsförslag från EU finns ändringar om reglerna för hästpass och krav på inrättandet av en central databas. Hästens individnummer ska kopplas till ägare och hållare och registreras i en befintlig eller central databas. Databasen ska innehålla uppgifter om en häst får användas för livsmedelsändamål.

Upprättande av en central databas är beroende av ett kommande EU-beslut. Jordbruksverket redovisar tre alternativ för placeringen av en eventuellt kommande databas 1) Jordbruksverket 2) En befintlig hästavelsorganisation eller 3) En fristående serviceorganisation/företag. Jordbruksverket förordar det första alternativet.

Om EU inte kommer att kräva en central databas måste ändringar i lagen (1992:1683) om provtagning på djur, m.m. och förordningen (1998:134) om provtagning på djur, m.m. genomföras. Dessutom behövs ev. vissa ändringar i sekretesslagen vid alternativ 2 och 3.

Grunden för att ett system med härstamningsregistrering - utfärdande av pass - registrering av veterinära behandlingar - avelsvärdering/uppföljning av hälsa och defekter - slakt/avlivning ska kunna sammanlänkas och följas i en central databas är att hästens tilldelas ett unikt nummer som i sin tur kan kopplas till en märkning av hästen (chip- eller frysmärkning). Detta nummer ska användas i alla sammanhang, datasystemen måste vara kompatibla och hela kedjan måste vara både kostnadseffektiv och användarvänlig i alla led.